

FÆNGSELSBETJENTE UDFORDRES AF FLYGTNINGE- STRØMMEN

Landet over løser fængselsbetjente opgaven med at huse flygtninge i arresthusene. Men det er en uvant situation med mennesker bag tremmer uden sigtelser eller dom.

Af Kristian Westfall

Som en løsning på det store antal flygtninge, bliver arresthuse benyttet til indlogering af flygtninge, som politiet umiddelbart ikke ved, hvad de skal stille op med. Det skaber uvante og problematiske situationer.

Det viser en episode i Arresthuset i Nykøbing Falster. Her endte en blanding af dårlige information og sprogbarrierer i, at fængselsbetjentene så sig nødsaget til at trække sig ud af arresten. Og tilkalde politiet.

Et par dage forinden var personalet blevet briefet om, at arresthuset skulle huse en del af de flygtninge, der ikke vil samarbejde med politiet eller søge asyl. Der er altså ikke tale om kriminelle, men flygtninge der ifølge udlændingeloven opholder sig ulovligt i landet.

"Vi fik at vide, at vi skulle glemme alt, hvad vi har lært om sikkerhed. Flygtningene må ikke visiteres, må gerne have mobiltelefoner og iPads og skal egentlig bare finde sig selv tilrette i arresthuset," siger fængselsbetjent i arresthuset, Peter Steen Hansen.

Det er de retningslinjer, som Peter Steen Hansen og hans kollegaer følger, den første dag de modtager flygtninge i arresten den 5. oktober.

Han vurderer, at det hovedsageligt er unge mænd fra Syrien, der ankommer til arresten. Og de er ikke tilfredse med at blive flyttet til et sted uden nogen information.

"De bliver ved med at spørge, hvad der skal ske. Men på grund af sprogproblemer er kommunikationen dårlig. Og vi ved det jo reelt heller ikke. Vi forsøger dog at holde dem hen. Men uden held," siger Peter Steen Hansen.

Til sidst samler der sig en gruppe af frustrerede flygtninge ved tremmewæggen, der adskiller betjente og dem. De begynder at spille høj musik og hidse hinanden op.

"Nogle af dem truer med at skære sig selv i halsen med en kniv og laver skydetegn mod os. De truer med ildspåsættelse og råber ting som fuck you og not democracy," siger Peter Steen Hansen.

MÅTTE TRÆKKE SIG FOR FØRSTE GANG

Det er langt fra første gang, at Peter Steen Hansen oplever uro og tumult i arresthuset. Men det er første gang, at han føler sig nødsaget til at trække sig ud af arresthuset, og ringe efter politiet.

"Vi har ingen mulighed for at tale dem til ro. Og vi har jo ikke samme bemyndigelse over for dem, som almindelige arrestanter. Så jeg ringer til vagthavende, og fortæller ham, at vi har mistet kontrollen med arresthuset. Det er første gang i de 18 år, jeg har arbejdet i Kriminalforsorgen, at det sker," siger Peter Steen Hansen.

Politiet kommer og tager de værste urodstiftere med. En har tilsyneladende gjort op med sig selv, at han vil søge asyl og bliver sendt til Sandholmlejren. Tingene falder derefter til ro.

Men tilbage står fængselsbetjentene undrende over den specielle situation med indsatte, der ikke er egentlig indsatte, og som de ikke oplever at have normale beføjelser overfor.

"Jeg mener, at den her situation opstod, fordi der ikke er klart beredskab til at håndtere de her situationer," siger Peter Steen Hansen.

MAGT EFTER REGLERNE

Fungerende chef for sikkerheden i Kriminalforsorgen, Lars Rau Brysting, understreger, at det er de almindelige regler, som skal bruges i forhold til frihedsberøvede udlændinge. Det indebærer, at der må anvendes magt efter reglerne.

Men da flygtningene i stort antal kom til landet i sensommeren, indførte Kriminalforsorgen en blødere kurs.

"Grundet den ekstraordinære situation på tidspunktet blev der i forhold til håndteringen anmodet om, at denne på tidspunktet blev tilrettelagt så lempeligt som de sikkerhedsmæssige forhold tillod," siger Lars Rau Brysting.

Han oplyser, at det er den sikkerhedsansvarlige i Kriminalforsorgens fire områder, som skal sikre, at sikkerheden opretholdes.

FLYGTNINGE PLACERES OFTE BAG TREMMER

Når man flygter til Danmark, risikerer man at blive indlogeret i et arresthus eller et fængsel, selvom man hverken er sigtet eller dømt for noget kriminelt.

Hvis man som flygtning ikke søger asyl, bliver man nemlig opfattet som værende ulovligt i landet, og man kan derfor frihedsberøves efter udlændingeloven.

En hel del flygtninge ønsker ikke at søge asyl i Danmark, men vil videre til Sverige, Norge eller Finland. De opholder sig altså derfor ifølge udlændingeloven ulovligt i landet.

Indtil for nylig blev også flygtninge, som havde søgt om asyl midlertidigt placeret i arresthuse. Men det er blevet indskærpet af Direktoratet for Kriminalforsorgen, at det ikke må ske mere.

Hvis en flygtning søger asyl, skal han eller hun straks overføres til Center Sandholm for videre behandling af asylsagen. Hvis ikke dette er muligt, skal asylansøgere indkvarteres på hotel eller på andet måde civilt.

Afgørende for om man risikerer at ende bag tremmer, er altså, om man har søgt – eller ikke har søgt – asyl.

”Jeg ringer til vagthavende, og fortæller ham, at vi har mistet kontrollen med arresthuset. Det er første gang i de 18 år, jeg har arbejdet i Kriminalforsorgen, at det sker,” siger Peter Steen Hansen.